P8_TA(2017)0048

Možný vývoj a změny současného institucionálního uspořádání Evropské unie

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. února 2017 k možnému vývoji a změnám současného institucionálního uspořádání Evropské unie (2014/2248(INI))

(2018/C 252/22)

Evropský parlament,

— s ohledem zejména na články 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 48 a 50 Smlouvy o Evropské unii (SEU), články 119, 120–126, 127–133, 136–138, 139–144, 194 a 352 Smlouvy o fungování Evropské unie a připojené protokoly,

— s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,

— s ohledem na zprávu předsedy Evropské komise ze dne 22. června 2015 vypracovanou v úzké spolupráci s předsedy Evropské rady, Evropského parlamentu, Evropské centrální banky a Euroskupiny nazvanou „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“ (dále jen „zpráva pěti předsedů“) ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. listopadu 2013 o návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 ([2]) a na své rozhodnutí ze dne 19. listopadu 2013 o uzavření interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázni, o spolupráci v rozpočtových záležitostech a o řádném finančním řízení ([3]),

— s ohledem na VFR ([4]) a na interinstitucionální dohodu ([5]) přijatou dne 2. prosince 2013,

— s ohledem na závěrečnou zprávu a doporučení skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje z prosince 2016 ([6]),

— s ohledem na závěry Evropské rady ze dnů 18. a 19. února 2016 o novém řešení pro Spojené království v rámci Evropské unie, které je s ohledem na rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Evropské unie bezpředmětné,

— s ohledem na výsledek referenda o členství Spojeného království v EU;

— s ohledem na výsledky běžného průzkumu Eurobarometr č. 84 z podzimu 2015 nazvaného „Veřejné mínění v Evropské unii“ a na výsledky zvláštního průzkumu Eurobarometr z června 2016 nazvané „Evropané v roce 2016: Vnímání a očekávání, boj proti terorismu a radikalizaci“,

— s ohledem na posudek 2/13 Soudního dvora Evropské unie o návrhu dohody o přistoupení EU k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) ([7]),

([1]) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_cs.pdf
([2]) Úř. věst. C 436, 24.11.2016, s. 49.
([3]) Úř. věst. C 436, 24.11.2016, s. 47.
([4]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 884.
([5]) Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1.
([6]) http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf
([7]) Posudek 2/13 Soudního dvora ze dne 18. prosince 2014.

Čtvrtek, 16. února 2017

— s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 28. června 2013, kterým se stanoví složení Evropského parlamentu ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. prosince 2013 o ústavních problémech víceúrovňové správy v Evropské unii ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. dubna 2014 o jednáních o VFR na období 2014–2020: ponaučení a další postup ([3]),

— s ohledem na svá usnesení ze dne 22. listopadu 2012 o volbách do Evropského parlamentu v roce 2014 ([4]) a ze dne 4. července 2013 o zlepšení praktických opatření pro konání evropských voleb v roce 2014 ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. listopadu 2013 o umístění sídel evropských institucí ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 28. října 2015 o evropské občanské iniciativě ([7]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2015 o reformě volebního práva Evropské unie a na k němu přiložený návrh pozměňující Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách ([8]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 28. června 2016 o rozhodnutí vystoupit z EU, které je výsledkem referenda ve Spojeném království ([9]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy ([10]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro eurozónu ([11]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva ([12]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1624 ze dne 14. září 2016 o evropské pohraniční a pobřežní stráži ([13]),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 16. září 2015 ([14]) a stanovisko Výboru regionů ze dne 8. července 2015 ([15]),

— s ohledem na prohlášení „Větší evropská integrace: cesta vpřed“ předsedů italské Poslanecké sněmovny (Camera dei deputati), francouzského Národního shromáždění (Assemblée nationale), německého Spolkového sněmu (Bundestag) a lucemburské Poslanecké sněmovny (Chambre des Députés), které byly podepsáno dne 14. září 2015 a které nyní podporuje i několik dalších parlamentních komor v EU,

---

([1]) Úř. věst. L 181, 29.6.2013, s. 57.
([2]) Úř. věst. C 468, 15.12.2016, s. 176.
([3]) Přijaté texty, P7_TA(2014)0378.
([4]) Úř. věst. C 419, 16.12.2015, s. 185.
([5]) Úř. věst. C 75, 26.2.2016, s. 109.
([6]) Úř. věst. C 436, 24.11.2016, s. 2.
([7]) Přijaté texty, P8_TA(2015)0382.
([8]) Přijaté texty, P8_TA(2015)0395.
([9]) Přijaté texty, P8_TA(2016)0294.
([10]) Přijaté texty, P8_TA(2017)0049.
([11]) Přijaté texty, P8_TA(2017)0050.
([12]) Přijaté texty, P8_TA(2016)0409.
([13]) Úř. věst. L 251, 16.9.2016, s. 1.
([14]) Úř. věst. C 13, 15.1.2016, s. 183.
([15]) Úř. věst. C 313, 22.9.2015, s. 9.

— s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 31. ledna 2013 „Posilování občanství EU – podpora volebních práv občanů EU“ ([1]);

— s ohledem na článek 52 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti a na stanoviska Rozpočtového výboru a Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A8-0390/2016),

A. vzhledem k tomu, že cílem tohoto usnesení je řešit dnešní problémy způsobem, který současné nástroje obsažené ve Smlouvách neumožňují a který je proto možný pouze prostřednictvím budoucí změny Smlouvy, když budou splněny příslušné podmínky;

B. vzhledem k tomu, že evropské instituce nejsou schopny se vyrovnat s hlubokou a mnohotvárnou krizí, kterou dnes Unie prochází („polykrize“), včetně jejích finančních, ekonomických, sociálních a migračních důsledků, ani s vzestupem populistických stran a nacionalistických hnutí, což způsobuje rostoucí nespokojenost stále větší části obyvatelstva s fungováním současné Evropské unie;

C. vzhledem k tomu, že členské státy nemohou náročné evropské výzvy řešit jednotlivě, nýbrž je zapotřebí společná reakce Evropské unie;

D. vzhledem k tomu, že pokrok při budování Unie, která by dokázala skutečně dosahovat svých cílů, je mařen jednak špatným fungování rozhodovacích postupů, protože Rada se soustavně snaží dosahovat jednomyslnosti (tato praxe dodnes vychází z tzv. Lucemburského kompromisu), a jednak neexistencí jediného a důvěryhodného výkonného orgánu, který by měl plnou demokratickou legitimitu a pravomoci umožňující přijímat účinná opatření v široké škále politických oblastí; vzhledem k tomu, že nedávné příklady, jako je např. nedostatečné řízení pohybu uprchlíků, pomalé čištění rozvah našich bank po vypuknutí finanční krize a neexistence okamžité společné reakce na vnitřní a vnější hrozbu terorismu, přesvědčivě ukázaly, že Unie není schopna účinně a rychle reagovat;

E. vzhledem k tomu, že EU nemůže naplnit očekávání evropských občanů proto, že nejsou plné využívány všechny možnosti, které nabízejí současné Smlouvy, a protože Smlouvy neposkytují všechny potřebné nástroje, pravomoci a rozhodovací postupy k tomu, aby bylo možné účinně dosahovat těchto společných cílů;

F. vzhledem k tomu, že tento problém ve spojení s tím, že členské státy nemají žádnou společnou vizi budoucnosti našeho světadílu, způsobil bezprecedentní úroveň „euroskepticismu“, který vede k návratu k nacionalismu a vytváří riziko oslabení Unie a možná dokonce jejího rozpadu;

G. vzhledem k tomu, že systém, v jehož rámci se členské státy uchylují k řešením „à la carte“ a který byl dále posílen Lisabonskou smlouvou, Unii dále zkomplikoval a prohloubil její vnitřní rozdíly, místo aby napomáhal dalšímu rozvoji Unie; vzhledem k tomu, že navzdory flexibilitě, kterou umožňují Smlouvy, získalo několik členských států četné výjimky („opt-outy“) z primárního práva, takže vznikl neprůhledný systém vzájemně se protínajících okruhů spolupráce a není tedy možné účinně provádět demokratickou kontrolu;

H. vzhledem k tomu, že smlouvy nabízejí různé formy flexibilní a diferencované integrace na sekundární úrovni prostřednictvím nástrojů posílené a strukturované spolupráce, které by se měly používat jen v omezeném počtu politických oblastí a měly by být přitom inkluzivní, aby možnost podílet se na této spolupráci měly všechny členské státy; vzhledem k tomu, že dvacet let po zavedení posílené spolupráce je její dopad stále velmi omezený; vzhledem k tomu, že posílená spolupráce byla povolena ve třech případech, totiž u společných pravidel pro právo, které se použije pro rozvody mezinárodních párů, evropského patentu s jednotným účinkem a zavedení daně z finančních transakcí; vzhledem k tomu, že posílenou spolupráci je nutné používat pouze jako první krok k další integraci politik, jako je společná bezpečnostní a obranná politika (SBOP), a ne jako způsob, jak usnadnit zavádění řešení „à la carte“;

I. vzhledem k tomu, že komunitární metoda musí být zachována a mezivládní řešení ji nesmějí oslabit, a to ani v oblastech, v nichž ne všechny členské státy splňují podmínky účasti;

([1]) Úř. věst. C 62, 2.3.2013, s. 26.

Čtvrtek, 16. února 2017

J. vzhledem k tomu, že euro je měnou Unie (čl. 3 odst. 4 SEU), Spojené království získalo výjimku z povinnosti připojit se (protokol č. 15), Dánsko má ústavní výjimku (protokol č. 16), Švédsko přestalo dodržovat konvergenční kritéria pro přijetí eura a v Evropské radě se otevřeně hovoří o tom, že by společnou měnu mohlo opustit Řecko; vzhledem k tomu, že všechny členské státy mají povinnost přijmout společnou měnu, jakmile splní všechna požadovaná kritéria, nicméně pro členské státy, které by měly přijmout euro po jeho vytvoření, nebyl stanoven žádný harmonogram;

K. vzhledem k tomu, že pokud se jedná o Schengen, volný pohyb osob a výsledné zrušení kontrol na vnitřních hranicích – což jsou prvky, které jsou zakotveny ve Smlouvách – byly Spojenému království a Irsku poskytnuty opt-outy; vzhledem k tomu, že těchto politik se neúčastní ještě čtyři další členské státy, ačkoli mají povinnost tak učinit, přičemž výjimky typu „opt-in" byly poskytnuty také třem zemím mimo Evropskou unii; vzhledem k tomu, že tato fragmentace nejen brání úplnému odstranění některých zbývajících vnitřních hranic, ale také ztěžuje vytváření skutečného vnitřního trhu a plně integrované oblasti svobody, bezpečnosti a práva; připomíná, že začlenění do Schengenského prostoru musí být i nadále cílem pro všechny členské státy EU;

L. vzhledem k tomu, že opt-outy pro jednotlivé členské státy ohrožují jednotné uplatňování práva EU, vedou k přílišné komplikovanosti rozhodování, představují hrozbu pro soudržnost Unie a podkopávají solidaritu mezi jejími občany;

M. vzhledem k tomu, že Evropská rada od Lisabonské smlouvy rozšířila svou úlohu a prostřednictvím mezivládních nástrojů přijímaných mimo rámec EU zařazuje mezi své úkoly i každodenní řízení, přičemž tento trend se dále urychlil v důsledku finanční a migrační krize, a to navzdory tomu, že její úlohou není vykonávat legislativní funkci, nýbrž dávat Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezovat její obecné politické směry a priority (čl. 15 odst. 1 SEU);

N. vzhledem k tomu, že využívání jednomyslnosti v Evropské radě a její neschopnost této jednomyslnosti dosahovat vedly k přijetí mezivládních dohod mimo právní rámec EU, jako jsou Evropský mechanismus stability (ESM) a Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii (TSCG, nazývaná také „Rozpočtový pakt"); vzhledem k tomu, že totéž platí i o dohodě s Tureckem o krizi spojené se syrskými uprchlíky;

O. vzhledem k tomu, že článek 16 Rozpočtového paku sice stanoví, že do pěti let od data jeho vstupu v platnost (před 1. lednem 2018) musí být učiněny kroky nezbytné pro jeho začlenění do právního rámce Unie, a obdobná ustanovení jsou i součástí mezivládní dohody o převodu a vzájemném využití příspěvků do Jednotného fondu pro řešení problémů bank, nicméně je zřejmé, že odolnost eurozóny, včetně dokončení bankovní unie, nelze zajistit bez opatření směřujících k prohloubení jejího fiskálního rozměru společně se zavedením spolehlivější, účinnější a demokratičtější formy rozhodování;

P. vzhledem k tomu, že tento nový systém rozhodování předpokládá, že se Komise stane skutečnou vládou, která bude odpovědná Parlamentu a bude mít pravomoc formulovat a provádět společnou fiskální a makroekonomickou politiku, kterou eurozóna nutně potřebuje, a bude mít rozpočet odpovídající rozsahu úkolů, které bude muset plnit; vzhledem k tomu, že kromě opatření přijatých na základě stávajícího primárního práva vyžadují tyto kroky také změnu Lisabonské smlouvy;

Q. vzhledem k tomu, že je tomu tak i v případě nezbytné reformy a modernizace finančních zdrojů celé Evropské unie; vzhledem k tomu, že dohody o stávajícím víceletém finančním rámci (VFR) bylo dosaženo až po dlouhých a vyčerpávajících jednáních a doprovázelo ji rozhodnutí o ustavení skupiny na vysoké úrovni pověřené přezkumem systému příjmů, tzv. „vlastních zdrojů" EU, přičemž tato skupina měla předložit svou zprávu v roce 2016; vzhledem k tomu, že stávající VFR výrazně omezuje finanční a politickou autonomii Unie, neboť většina příjmů pochází z příspěvků členských států a velká část výdajů je již předem vymezena a vrací se zpět těmto členským státům; vzhledem k tomu, že příspěvky členských států založené na HDP/HND se staly zdaleka největším zdrojem příjmů;

R. vzhledem k tomu, že nominální výše současného víceletého finančního rámce je nižší než u předchozího VFR, zatímco okolnosti vyžadují, aby bylo vyvinuto větší rozpočtové úsilí za účelem pomoci uprchlíkům a podnícení hospodářského růstu a sociálnější Evropy;

S. vzhledem k tomu, že požadavek jednomyslnosti v případě daňové politiky brání tomu, aby bylo možné řešit problém existence daňových rájů na území Evropské unie a škodlivých daňových politik členských států; vzhledem k tomu, že tyto praktiky narušují fungování vnitřního trhu, ohrožují daňové příjmy členských států a ve svém důsledku přesouvají daňovou zátěž na občany a malé a střední podniky;

T. vzhledem k tomu, že Evropská unie je ústavním systémem založeným na právním státu; vzhledem k tomu, že Smlouvy by se měly změnit tak, aby se Soudní dvůr EU stal příslušným pro všechny aspekty práva EU, v souladu se zásadou oddělení pravomocí;

U. vzhledem k tomu, že EU je založena také na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin; vzhledem k tomu, že se stávající nástroje EU pro posuzování a postihování porušení těchto zásad členskými státy ukázaly být nedostatečnými; vzhledem k tomu, že řízení o nesplnění povinnosti týkající se konkrétních právních aktů nebo opatření členského státu porušujícího právo EU jsou nevhodné k řešení soustavného porušování základních hodnot EU; vzhledem k tomu, že rozhodnutí o existenci zřejmého nebezpečí, že některý členský stát závažně poruší základní hodnoty, přijímá podle čl. 7 odst. 1 SEU Rada čtyřpětinovou většinou, zatímco rozhodnutí, že došlo k závažnému a trvajícímu porušení těchto hodnot, přijímá jednomyslně Evropská rada; vzhledem k tomu, že v důsledku těchto požadavků nebyla dosud využita ani preventivní opatření podle čl. 7 odst. 1 SEU ani sankční mechanismy podle čl. 7 odst. 2 a 3;

V. vzhledem k tomu, že EU je zjevně schopna více ovlivňovat politiky v oblasti lidských práv, právního státu a korupce v době, kdy země teprve kandidují na vstup do Unie; vzhledem k tomu, že mechanismy v oblasti právního státu musí být uplatňovány stejně přísně na všechny členské státy;

W. vzhledem k tomu, že tato revize je potřebná také k tomu, aby došlo k obnovení rovnováhy a k zásadní modernizaci fungování Unie s cílem omezit byrokratickou regulaci a zefektivnit tvorbu a přijímání politik s větším zřetelem k potřebám občanů; vzhledem k tomu, že Unie potřebuje nezbytné pravomoci k tomu, aby pokročila při dosahování některých ze svých deklarovaných cílů, jako je dokončení jednotného trhu včetně energetické unie, sociální soudržnost a snaha o plnou zaměstnanost, spravedlivé a společné řízení migrace a azylu a politika vnitřní a vnější bezpečnosti;

X. vzhledem k tomu, že klíčem k překonání euroskepticismu a opětovnému potvrzení významu evropského rozměru založeného na solidaritě, sociální soudržnosti a budování participativní demokracie podporující začlenění jako doplňku k zastupitelské demokracii je rozvoj systematického dialogu s organizacemi občanské společnosti a posílení sociálního dialogu na všech úrovních v souladu se zásadou stanovenou v článku 11 SFEU;

Y. vzhledem k tomu, že v posledním desetiletí se výrazně zhoršila bezpečnostní situace v Evropě, zejména v sousedství Unie a že jednotlivé členské státy již samy nedokáží zaručit svou vnitřní a vnější bezpečnost;

Z. vzhledem k tomu, že pokles evropských obranných kapacit omezil schopnost EU šířit stabilitu za své bezprostřední hranice; vzhledem k tomu, že k tomu přistupuje také neochota našich amerických spojenců intervenovat, pokud by Evropa nebyla ochotna převzít spravedlivý díl odpovědnosti; vzhledem k tomu, že je třeba posílit obrannou politiku EU a vytvořit komplexní partnerství mezi EU a NATO a současně zajistit, aby EU mohla jednat v zahraničních operacích autonomně, zvláště jde-li o stabilizaci sousedních zemí; vzhledem k tomu, že to vyžaduje, aby se v souladu s novou evropskou bezpečnostní strategií prohloubila spolupráce mezi členskými státy a zvýšila integrace jejich obranných kapacit v rámci „evropského obranného společenství“;

Čtvrtek, 16. února 2017

AA. vzhledem k tomu, že nebylo využito žádné z překlenovacích ustanovení (tzv. „passerelle“) obsažených v Lisabonské smlouvě s cílem zjednodušit rozhodování v EU a že za současných podmínek není jejich využití pravděpodobné; ovšem vzhledem k tomu, že v návaznosti na rozhodnutí Evropské rady z 18. a 19. června 2009 o otázce snížení počtu komisařů, k němuž mělo dojít podle Lisabonské smlouvy, bylo ustanovení umožňující nesnižovat počet komisařů přijato okamžitě;

AB. vzhledem k tomu, že volby do Evropského parlamentu v roce 2014 poprvé přímo vedly ke jmenování kandidáta na předsedu Komise; vzhledem však k tomu, že občané neměli možnost hlasovat pro kandidáty přímo; vzhledem k tomu, že je třeba zavést jednoznačný právní základ, který by tento nový systém zabezpečil a rozvíjel s cílem dále posílit nadnárodní charakter evropských voleb; vzhledem k tomu, že občané obtížně chápou vzájemný vztah mezi předsedou Komise a předsedou Evropské rady;

AC. vzhledem k tomu, že naléhavost reformy Unie dramaticky vzrostla poté, co se občané Spojeného království v referendu vyslovili pro vystoupení z Evropské unie; vzhledem k tomu, že jednání o podmínkách vystoupení Spojeného království z EU musí rovněž zohlednit rámec pro jeho budoucí vztahy s Unií; vzhledem k tomu, že tato dohoda musí být vyjednána v souladu s čl. 218 odst. 3 SFEU a musí být uzavřena Radou jednající jménem Unie a rozhodující kvalifikovanou většinou poté, co získala souhlas Evropského parlamentu; vzhledem k tomu, že Evropský parlament by se měl proto plně účastnit celého procesu vyjednávání;

AD. vzhledem k tomu, že vystoupení Spojeného království z EU nabízí příležitost k tomu, aby se snížila složitost Unie a bylo vyjasněno, co vlastně znamená být jejím členem; vzhledem k tomu, že vztah EU s nečlenskými zeměmi ve jejím sousedství (Spojené království, Norsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina ad.) vyžaduje jasný rámec; vzhledem k tomu, že již zakladatelé Unie zvažovali určitý druh „statusu přidružené země“;

AE. vzhledem k tomu, že v rámci tohoto důležitého kroku svěřují Smlouvy Evropskému parlamentu šest specifických pravomocí, tj. právo předkládat návrhy na změnu Smluv (čl. 48 odst. 2 SEU), právo být konzultován Evropskou radou ohledně změny Smluv (čl. 48 odst. 3 pododstavec 1 SEU), právo trvat na svolání konventu proti vůli Evropské rady (čl. 48 odst. 3 pododstavec 2 SEU), právo být Evropskou radou konzultován ohledně rozhodnutí o změně všech nebo části ustanovení části třetí SFEU (čl. 48 odst. 6 pododstavec 2 SEU), právo předložit podnět ohledně změny složení Parlamentu před volbami do EP (čl. 14 odst. 2 SEU) a právo navrhnout pro tyto volby jednotný volební postup (čl. 223 odst. 1 SFEU);

AF. vzhledem k tomu, že musí být zachována úloha Evropského hospodářského a sociálního výboru a Výboru regionů coby institucionálních zástupců organizací občanské společnosti a regionálních a místních aktérů, jejichž stanoviska přispívají ke zvýšení demokratické legitimity tvorby politik a legislativních procesů;

AG. vzhledem k tomu, že velká většina regionálních a místních vlád v Unii se prostřednictvím Výboru regionů soustavně vyslovuje pro to, aby EU byla integrovanější a rozhodovala efektivněji;

1. domnívá se, že čas pro krizové řízení prostřednictvím postupně přijímaných ad hoc rozhodnutí již skončil, neboť tento přístup vede jen k opatřením, která jsou často příliš slabá a přicházejí příliš pozdě; je přesvědčen, že nastal čas důkladně se zamyslet nad tím, jak vyřešit nedostatky rozhodování a řízení v Evropské unii prostřednictvím komplexní a důkladné revize Lisabonské smlouvy; domnívá se, že dokud tato revize neproběhne lze krátkodobá a střednědobá řešení realizovat plným využitím potenciálu, který nabízí Lisabonská smlouva;

2. konstatuje, že směřování reformy Unie by mělo vést k její modernizaci díky zavedení nových nástrojů a nových účinných evropských kapacit a demokratizací rozhodovacích procesů spíše než její renacionalizací prostřednictvím posílení mezivládních prvků;

3. zdůrazňuje, že nedávný průzkum veřejného mínění Eurobarometr ukázal, že – v rozporu s rozšířenou představou – jsou si občané EU i nadále plně vědomi významu skutečně evropských řešení ([1]), mimo jiné v oblastech bezpečnosti a migrace, a takováto řešení podporují;

4. s velkým znepokojením sleduje, jak roste počet podskupin členských států, které podkopávají jednotu Unie tím, že vytvářejí netransparentní prostředí, a snižují důvěru občanů; domnívá se, že vhodným formátem pro diskuse o budoucnosti Unie je EU-27; zdůrazňuje, že rozpad diskuse na různé formáty nebo skupiny členských států by byl kontraproduktivní;

5. zdůrazňuje, že komplexní demokratická reforma Smluv musí proběhnout prostřednictvím úvah o budoucnosti EU a přijetí dohody o vizi pro současné a budoucí generace evropských občanů, které povedou ke svolání konventu, jenž bude – díky svému složení ze zástupců vnitrostátních parlamentů, vlád všech členských států, Komise a Evropského parlamentu a poradních orgánů EU, jako je Výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor – patřičně inkluzivní a poskytne rovněž vhodnou platformu pro tyto úvahy a pro navázání dialogu s evropskými občany a občanskou společností;

Konec „Evropy à la carte“

6. lituje, že kdykoli se Evropská rada rozhodne uplatnit mezivládní metody a obejít tak „komunitární metodu“ či „metodu Unie“ definovanou ve Smlouvách, snižuje tím nejen účinnost tvorby politik, ale přispívá také k nízké transparentnosti a demokratické kontrole; domnívá se, že diferencovaný postup je myslitelný pouze jako dočasné řešení na cestě k efektivnější a integrovanější tvorbě evropských politik;

7. domnívá se, že „metoda Unie“ je jedinou demokratickou metodou výkonu legislativní funkce, která zaručuje, že jsou zohledněny všechny zájmy, zejména společný evropský zájem; „metodu Unie“ chápe jako legislativní postup, v němž Komise má – v rámci pravomoci orgánu výkonné moci – právo legislativní iniciativy, Parlament a Rada zastupující občany resp. státy společně rozhodují většinovým hlasováním, zatímco požadavek jednomyslnosti v Radě se stává naprostou výjimkou, a Soudní dvůr provádí dohled a konečnou soudní kontrolu; trvá na tom, že „metodu Unie“ je třeba respektovat i v naléhavých případech;

8. za těchto okolností považuje za zásadní se znovu přihlásit k vytváření „stále užšího svazku mezi národy Evropy“ (článek 1 SEU) a čelit tak všem tendencím směřujícím k rozpadu a znovu jasně vyjádřit morální, politický a dějinný účel a ústavní povahu Evropské unie;

9. navrhuje, aby byly podmínky pro navázání posílené a strukturované spolupráce učiněny méně restriktivní, mimo jiné tím, že se sníží minimální počet zúčastněných členských států;

10. navrhuje, aby příští revize Smluv racionalizovala stávající chaotickou diferenciaci díky tomu, že ukončí praxi různých výjimek z primárního práva typu „opt-out“, „opt-in“ a výjimek pro jednotlivé členské státy;

11. doporučuje, aby bylo definováno a rozvíjeno partnerství za účelem vytvoření okruhu partnerů v okolí EU pro státy, které se nepřipojí či nemohou připojit k Unii, ale přesto si přejí úzké mít s EU úzký vztah; domnívá se, že tento vztah by měl být spojen s povinnostmi odpovídajícími právům těchto států, například s příspěvkem do rozpočtu EU a zejména dodržováním základních unijních hodnot a právního státu;

12. je přesvědčen, že v zájmu dosažení společných cílů Unie a zaručení rovnosti všech občanů a členských států by měl být zachován jednotný institucionální rámec;

Vystoupení Spojeného království z Evropské unie

13. konstatuje, že jedním z možných výsledků procesu respektujícího vůli většiny občanů Spojeného království vystoupit z EU by mohl být nový typ partnerství; zdůrazňuje, že vystoupení Spojeného království, které je jedním z větších členských států a současně největším státem, který není členem eurozóny, ovlivní sílu Unie a institucionální rovnováhu Unie;

([1]) Běžný Eurobarometr 84 – podzim 2015 a zvláštní Eurobarometr EP – červen 2016.

14. znovu zdůrazňuje, že základní prvky Unie, zejména integrita jednotného trhu a skutečnost, že tuto integritu jednotného trhu nelze oddělit od čtyř základních svobod Unie (volného pohybu kapitálu, osob, zboží a služeb), jsou zásadními a neoddělitelnými pilíři Unie, stejně jako existence právního státu, kterou zaručuje Evropský soudní dvůr; znovu zdůrazňuje, že tuto ústavní jednotu nelze v rámci jednání o vystoupení Spojeného království z Unie porušit;

15. žádá, aby se v důsledku rozhodnutí občanů Spojeného království vystoupit z EU přesunulo sídlo Evropského orgánu pro bankovnictví a Evropské agentury pro léčivé přípravky z Londýna do jiného členského státu;

Nová správa ekonomických záležitostí pro hospodářský růst, sociální soudržnost a finanční stabilitu

16. je velmi znepokojen tím, že v hospodářské a měnové unii (HMU) se zvyšují hospodářské, sociální rozdíly, neprobíhají hospodářské reformy a nedochází ke konvergenci a že ekonomiky mnoha členských států HMU ztrácejí svou konkurenceschopnost; příčinou těchto problémů je zejména to, že neexistuje společná fiskální a ekonomická politika; domnívá se proto, že společná fiskální a ekonomická politika by měla spadat do sdílené pravomoci Unie a členských států;

17. domnívá se, že řešení nepřinesly ve své dnešní podobě ani Pakt o stabilitě a růstu ani ustanovení zakazující bailout (článek 125 SFEU); je přesvědčen, že EU musí odmítnout snahy vrátit se k protekcionistickým národním politikám a měla by i nadále být otevřenou ekonomikou; varuje, že toho není možné dosáhnout likvidací jejího sociálního modelu;

18. dále konstatuje, že současný systém dostatečně nezajišťuje, aby se státy s příslušnými doporučeními skutečně ztotožnily; zajímá se v té souvislosti o potenciál, který skýtá poradní Evropská fiskální rada a její budoucí úloha spočívající v tom, že bude radit Komisi ohledně nastavení fiskální politiky, které by bylo vhodné pro eurozónu jako celek;

19. uvědomuje si, že bude nutné posoudit účinnost mnoha opatření krizového řízení, která EU přijala v nedávné době, zakotvit určité rozhodovací postupy v primárním právu a upevnit právní základy nového regulačního rámce pro finanční sektor; souhlasí se „zprávou pěti předsedů“ v tom, že „otevřená metoda koordinace“ jako základ ekonomické strategie EU nefunguje;

20. navrhuje proto, aby byl k Paktu o stabilitě a růstu přijat řádným legislativním postupem „konvergenční kodex“ jako právní akt stanovující konvergenční cíle (např. v oblasti daní, trhu práce, investic, produktivity, sociální soudržnosti, veřejných kapacit pro administrativní řízení a řádnou správu věcí veřejných); trvá na tom, že v rámci správy ekonomických záležitostí by měl být soulad s konvergenčním kodexem podmínkou pro účast ve fiskální kapacitě eurozóny, a žádá, aby každý členský stát předložil návrhy, jakým způsobem splní kritéria konvergenčního kodexu; zdůrazňuje, že normy a fiskální pobídky jsou stanoveny v usnesení EP o rozpočtové kapacitě pro eurozónu;

21. bere na vědomí silný sociální rozměr, který je pro komplexní HMU nezbytný, a to, že článek 9 SFEU ve své současné podobě nepostačuje k tomu, aby zajistil odpovídající rovnováhu mezi sociálními právy a hospodářskými svobodami; požaduje proto, aby tato práva byla na stejné úrovni a aby byl zajištěn dialog mezi sociálními partnery;

22. vyzývá k začlenění Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii („Rozpočtový pakt“) do právního řádu EU a k začlenění ESM a jednotného fondu pro řešení krizí do práva EU na základě celkového posouzení jejich provádění a s odpovídajícím demokratickým dohledem, který bude vykonávat Parlament, čímž bude dosaženo toho, že za kontrolu těchto nástrojů budou odpovídat ti, kdo do nich přispívají; vyzývá také k dalšímu rozvoji meziparlamentní konference uvedené v článku 13 Rozpočtového paktu, aby mohly v dostatečném předstihu proběhnout věcné diskuse mezi EP a vnitrostátními parlamenty, kdykoli budou zapotřebí;

23. zastává názor, že pokud chceme zvýšit finanční stabilitu, zmírnit přeshraniční asymetrické a symetrické otřesy, snížit recesivní účinky a zajistit řádnou úroveň investic, je třeba vytvořit rozpočtovou kapacitu eurozóny, jejímž základem by byly skutečně vlastní zdroje a „ministerstvo financí“, které by bylo oprávněno půjčovat si peníze; konstatuje, že toto „ministerstvo financí“ by mělo působit v rámci Komise a podléhat demokratickému dohledu vykonávanému Parlamentem a Radou;

24. poukazuje na to, že pro fungování Hospodářské a měnové unie má zásadní význam dodržování pravidel, a proto jsou zapotřebí silnější vládní funkce, než jaké v současné době vykonávat Komise a Euroskupina, a rovněž by měl existovat plně demokratický systém brzd a protiváh v podobě zapojení Evropského parlamentu do všech aspektů HMU; je přesvědčen, že ve snaze zlepšit vlastní odpovědnost je současně nutné zajistit kontrolu na úrovni, kde jsou přijímána nebo uplatňována rozhodnutí, přičemž vnitrostátní parlamenty dohlíží na své vlády a Evropský parlament dohlíží na evropskou exekutivu;

25. žádá proto, aby se výkonná moc soustředila v Komisi ve funkci ministra financí EU, k čemuž je třeba, aby Komise měla pravomoc formulovat a provádět společnou hospodářskou politiku EU, která by využívala kombinaci makroekonomických, fiskálních a měnových nástrojů a opírala se o fiskální kapacitu eurozóny; ministr financí by odpovídal za činnost ESM a ostatních sdílených fondů včetně rozpočtové kapacity a byl by jediným vnějším představitelem eurozóny v mezinárodních organizacích, zejména ve finančním sektoru;

26. domnívá se, že ministr financí musí mít přiměřené pravomoci, aby mohl činit kroky s cílem zajistit dodržování konvergenčního kodexu, a že by měl mít pravomoc využívat výše uvedených fiskálních pobídek;

27. domnívá se, že – aniž byly dotčeny úkoly Evropského systému centrálních bank – Evropská centrální banka musí mít status věřitele poslední instance pro finanční instituce, nad kterými vykonává přímý dohled nebo dozor; považuje dále za nezbytné, aby Evropská centrální banka měla plné pravomoci federální rezervní banky, aniž by ovšem ztratila svou nezávislost;

28. požaduje, aby Bankovní unie a Unie kapitálových trhů byly dokončeny sice v postupných krocích, ale také co nejdříve podle zrychleného harmonogramu;

29. domnívá se, že je nezbytné odstranit požadavek jednomyslnosti při rozhodování o některých daňových postupech, aby EU mohla zajistit spravedlivé a bezproblémové fungování vnitřního trhu a zamezila škodlivé daňové soutěži mezi členskými státy; požaduje, aby mezi základní cíle Evropské unie byl zařazen boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým rájům;

Nové výzvy

30. uvědomuje si, že existují geopolitické, hospodářské a environmentální důvody pro vytvoření skutečné Evropské energetické unie; zdůrazňuje, že jedním z největších celosvětových problémů, kterým EU čelí, je změna klimatu; poukazuje však na to, že má-li být zajištěno úspěšné provádění společných politik v oblasti čisté a obnovitelné energie, je třeba nejen plně ratifikovat a provést Pařížskou dohodu a upravit závazné cíle a činnosti EU v oblasti klimatu, ale také změnit ustanovení, podle něhož se politika EU nesmí dotýkat práva členského státu stanovovat podmínky pro využívání vlastních energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií (čl. 194 odst. 2 SFEU);

31. zdůrazňuje, že ve Smlouvách by mělo být zakotveno, že rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie je pro Unii i členské státy jedním z nejdůležitějších cílů;

32. upozorňuje na to, že Smlouvy nabízejí mnoho prostředků k tomu, abychom vytvořili humánní, dobře fungující systém řízení migrace a azylu, jehož součástí by byla evropská pohraniční a pobřežní stráž, a vítá pokrok, kterého již bylo v tomto směru dosaženo; je nicméně přesvědčen, že Smlouvy, zejména čl. 79 odst. 5 SFEU, jsou příliš restriktivní v případě ostatních aspektů migrace, zejména pokud jde o vytvoření skutečného evropského systému legální migrace; zdůrazňuje, že budoucí systém migrace v EU musí fungovat v součinnosti s její zahraniční pomocí a její zahraniční politikou a musí sjednocovat vnitrostátní kritéria pro udělení azylu a přístup na trh práce; je přesvědčen, že při provádění politik ostrahy hranic, dohod s třetími zeměmi včetně spolupráce v oblasti zpětného přebírání a navracení osob, azylu a migrace musí být zajištěn demokratický dohled, který vykonává Parlament, a že národní bezpečnost nemůže sloužit jako záminka k obcházení činnosti na evropské úrovni;

33. vzhledem k intenzitě teroristické hrozby považuje za nutné, aby se zvýšily kapacity EU v oblasti boje proti terorismu a mezinárodní organizované trestné činnosti; zdůrazňuje, že nestačí zajišťovat koordinaci mezi příslušnými orgány a agenturami v členských státech, nýbrž je také třeba vybavit Europol a Eurojust reálnými pravomocemi a kapacitami k vyšetřování a stíhání trestné činnosti tím, že se změní ve skutečný „evropský úřad pro vyšetřování a boj proti terorismu“, který bude podléhat parlamentnímu dohledu;

34. dospívá k závěru, že různé teroristické útoky na evropském území ukázaly, že bezpečnost by mohla být zaručena lépe, kdyby nebyla ve výlučné pravomoci členských států; navrhuje proto její převedení do sdílené pravomoci, aby se usnadnilo zřízení evropské kapacity pro vyšetřování a zpravodajskou činnost v rámci Europolu pod soudním dohledem; konstatuje, že dokud se k tomu nedojde, členským státům nic nebrání zavést tyto formy spolupráce mezi svými službami v souladu s článkem 73 SFEU;

Posílení zahraniční politiky

35. jak již uvedl ve svém usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy, lituje, že Evropská unie nedosáhla většího pokroku při rozvíjení své schopnosti dohodnout se na společné zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP) a uplatňovat ji; poukazuje na to, že jeho snahy iniciovat společnou bezpečnostní a obrannou politiku zatím nebyly příliš úspěšné, zejména pokud se jedná o sdílení nákladů a odpovědnosti;

36. konstatuje, že posílení společné zahraniční a bezpečnostní politiky je jediným způsobem, jak může EU důvěryhodným způsobem odpovědět na nové bezpečnostní hrozby a výzvy, a bojovat tak proti terorismu a zajišťovat mír, stabilitu a pořádek ve svém sousedství;

37. zastává názor, že funkce místopředsedy Komise / vysokého představitele by se měla nazývat „ministr zahraničí EU“ a mělo by se mu dostat podpory v úsilí o to, aby se stal hlavním vnějším představitelem Evropské unie na mezinárodní scéně, v neposlední řadě na úrovni OSN, a zároveň opakuje, že na základě ustanovení Lisabonské smlouvy je možné a nutné dosáhnout většího pokroku, a to rovněž pokud jde o využívání ustanovení o hlasování kvalifikovanou většinou; domnívá se, že by ministr zahraničí měl mít – vzhledem k rozsahu svých úkolů a velké pracovní zátěži – možnost jmenovat politické zástupce; navrhuje, aby bylo zhodnoceno fungování Evropské služby pro vnější činnost v její současné podobě a aby byla posouzena potřeba přiměřených rozpočtových zdrojů;

38. zdůrazňuje, že je zapotřebí rychle vytvořit „evropskou obrannou unii“, která by posílila obranu území EU a ve strategickém partnerství v NATO umožnila Unii jednat autonomně v zahraničních operacích, zejména s cílem stabilizovat své sousedství a zlepšit tak úlohu EU, pokud jde o zaručení vlastní obrany a bezpečnosti v souladu se zásadami Charty Spojených národů; poukazuje na francouzsko-německou iniciativu ze září 2016 a na italskou iniciativu ze srpna 2016, která je užitečným příspěvkem k tomuto tématu; zdůrazňuje, že by Evropský parlament měl být plně zapojen do všech kroků při vytváření této evropské obranné unie a měl by mít právo udílet souhlas s případnými operacemi v zahraničí; vzhledem k významu evropské obranné unie by měla Smlouva obsahovat ustanovení o možnosti jejího vytvoření; dále konstatuje, že vedle Evropské služby pro vnější činnost by mělo vzniknout generální ředitelství („GŘ Defence“) odpovědné za vnitřní aspekty společné bezpečnostní a obranné politiky;

39. zdůrazňuje nezbytnost navýšení zdrojů určených na společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, aby se dosáhlo spravedlivějšího sdílení nákladů na vojenské operace v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky nebo evropské obranné unie;

40. navrhuje, aby byl na podporu SZBP vytvořen „evropský zpravodajský úřad“;

Ochrana základních práv

41. připomíná, že Komise je strážcem Smluv a jejich hodnot uvedených v článku 2 SEU; vzhledem k různým případům údajného porušení hodnot Unie v několika členských státech dospívá k závěru, že současný postup zakotvený v článku 7 SEU je nedostatečný a těžkopádný;

42. zdůrazňuje, že dodržování a ochrana základních hodnot EU jsou základními stavebními kameny Evropské unie jakožto hodnotového společenství a spojují členské státy dohromady;

43. navrhuje změnit článek 258 SFEU tak, aby Komisi výslovně umožnil uplatnit „žalobu pro systematické porušování“ vůči členským státům porušujícím základní hodnoty; „žalobu pro systematické porušování“ chápe jako souhrn souboru souvisejících individuálních žalob pro porušení Smluv, které vypovídají o tom, že členský stát vážně a trvale porušuje článek 2 SEU;

44. navrhuje, aby byly pozměněny články 258 a 259 SFEU s cílem rozšířit právo podat žalobu u ESD pro údajné porušení Listiny základních práv ze strany orgánu EU nebo členského státu na všechny fyzické a právnické osoby, které jsou přímo a individuálně dotčeny takovým jednáním;

45. doporučuje, aby byl zrušen článek 51 Listiny základních práv a aby se listina změnila na všeobecnou „Listinu práv Unie“ („Bill of Rights of the Union“);

46. je navíc přesvědčen, že by občané měli mít k dispozici více nástrojů participativní demokracie na unijní úrovni; proto doporučuje, aby bylo posouzeno, zda by bylo vhodné vložit do Smluv ustanovení o referendu na úrovni EU týkajícím se záležitostí souvisejících s opatřeními a politikami Unie;

Více demokracie, transparentnosti a kontroly

47. navrhuje, aby se Komise změnila v hlavní výkonný orgán či vládu Unie; tím by se posílila „metoda Unie“ a zvýšila transparentnost a činnost na úrovni Unie by byla účelnější a účinnější;

48. znovu vyzývá k tomu, aby byla Komise v novém složení výrazně menší a aby se počet místopředsedů snížil na dva: těmi by byli ministr financí a ministr zahraničí; navrhuje, aby byl stejným způsobem snížen i počet členů Účetního dvora;

49. vítá nový úspěšný postup, kdy evropské politické strany staví své kandidáty na předsedu evropské exekutivy, kterého volí Evropský parlament na návrh Evropské rady, nicméně se domnívá, že v příštích volbách by tyto osoby měly oficiálně kandidovat ve všech členských státech;

50. zdůrazňuje, že zapojení občana do politického procesu v zemi jeho pobytu pomáhá budovat evropskou demokracii, a požaduje proto, aby volební právo pro občany pobývající v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky, jak je stanoveno v článku 22 SFEU, bylo rozšířeno na všechny ostatní typy voleb;

51. podporuje rozhodnutí Evropské rady ze dne 28. června 2013 o vytvoření systému, který umožní před každými volbami do EP přidělovat místa jednotlivým členským státům objektivním, spravedlivým, dlouhodobě udržitelným a transparentním způsobem, který bude odrážet zásadu sestupné poměrnosti a bude přihlížet jak k tomu, že počet členských států se může změnit, tak k demografickému vývoji jejich obyvatelstva;

52. připomíná řadu prohlášení ve prospěch jednotného sídla Evropského parlamentu, vzhledem k symbolické hodnotě tohoto kroku i úsporám, jichž by se dosáhlo;

53. opakuje svůj požadavek, aby měl Evropský parlamentu jediné sídlo, a své odhodlání iniciovat řádný postup revize Smluv podle článku 48 SEU s cílem navrhnout změny článku 341 SFEU a protokolu č. 6, aby mohl sám rozhodovat o umístění svého sídla a o své vnitřní organizaci;

54. navrhuje, aby se všechny formace Rady a Evropské rady přeměnily na „Radu států“, přičemž hlavním úkolem Evropské rady by bylo rozhodovat o obecném směřování a zajišťovat soudržnost činnosti ostatních formací;

55. domnívá se, že Rada se svými specializovanými složeními jako druhá komora evropského zákonodárného orgánu by měla v zájmu specializace, profesionality a kontinuity ukončit praxi rotujícího šestiměsíčního předsednictví a nahradit ji systémem stálých předsedů, kteří by pocházeli z jejího středu; vzhledem k tomu, že rozhodnutí Rady by měla být přijímána jedinou legislativní formací Rady, přičemž ze stávajících specializovaných složení Rady by se měly stát přípravné orgány, podobně jako je tomu u výborů v Parlamentu;

56. navrhuje, aby členské státy mohly samy určovat složení svých národních delegací ve specializovaných formacích Rady, přičemž tyto delegace by mohly být tvořeny zástupci vnitrostátních parlamentů, nebo zástupci vlád, nebo oběma;

57. zdůrazňuje, že jakmile vznikne funkce ministra financí EU, měla by být Euroskupina považována za jednu z formálních specializovaných formací Rady s legislativní a kontrolní funkcí;

58. vyzývá k dalšímu snížení počtu případů, kdy Rada dosud hlasuje jednomyslně – například v zahraničních věcech a v oblasti obrany, v rozpočtových věcech a v sociální politice – a k zavedení hlasování kvalifikovanou většinou a dále žádá, aby se nynější zvláštní legislativní postupy přeměnily na řádný legislativní postup a aby se zcela zrušil postup konzultace, který by měl být nahrazen spolurozhodováním mezi Parlamentem a Radou;

Čtvrtek, 16. února 2017

59. je přesvědčen, že při snaze o zlepšení řízení eurozóny je třeba respektovat zájmy členských států, které dosud nejsou jejími členy;

60. uvědomuje si, že ve stávajícím institucionálním uspořádání Evropské unie hrají významnou úlohu vnitrostátní parlamenty, jejichž úkolem je zejména provádět evropské právní předpisy ve vnitrostátním právu a provádět předběžnou a následnou kontrolu legislativních a politických rozhodnutí svých zástupců v Radě a v jejích specializovaných formacích; navrhuje proto, aby byly pravomoci vnitrostátních parlamentů doplněny a rozšířeny o „postup zelené karty“, v němž by mohly vnitrostátní parlamenty předkládat legislativní návrhy k posouzení Radě;

61. ačkoli respektuje úlohu vnitrostátních parlamentů a zásadu subsidiarity, uznává výlučné pravomoci EU týkající se společné obchodní politiky; požaduje, aby byly v této oblasti jasně vymezeny pravomoci Unie a členských států; konstatuje, že vymezení těchto pravomocí by mělo příznivé účinky na pracovní místa a růst jak v EU, tak u jejích obchodních partnerů;

62. navrhuje dále, aby v souladu s běžnou praxí v řadě členských států měly obě komory evropského zákonodárného orgánu, tj. Rada a zejména Evropský parlament jako jediná instituce, která je přímo volena občany, právo legislativní iniciativy, aniž by ovšem byly dotčeny základní legislativní výsady Komise;

63. zastává názor, že nejen Rada a Komise, ale i Evropský parlament by měli mít právo podat žalobu u Evropského soudního dvora v případě, že člen nebo bývalý člen Evropské komise poruší své povinnosti podle Smluv, je vinen závažným protiprávním jednáním nebo již neplní podmínky nezbytné pro výkon svých povinností podle článků 245 a 247 SFEU;

64. domnívá se, že právo Evropského parlamentu provádět vyšetřování by mělo být posíleno a Parlament by měl mít zvláštní, reálné a jasně vymezené pravomoci, které by lépe odpovídaly jeho politickému významu a úloze – měl by mít právo předvolávat svědky, právo na plný přístup k dokumentům, právo provádět šetření na místě a právo ukládat sankce v případě porušení těchto pravidel;

65. je přesvědčen, že rozpočet EU musí mít systém skutečných vlastních zdrojů, pro který budou platit zásady jednoduchosti, spravedlnosti a transparentnosti; podporuje doporučení skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje, pokud jde o diverzifikaci příjmů rozpočtu EU, včetně nových vlastních zdrojů, s cílem omezit podíl příspěvků z HND do rozpočtu EU a v konečném důsledku způsobit, že členské státy se přestanou řídit přístupem „přiměřené návratnosti“; v této souvislosti vyzývá k postupnému odstranění všech forem „slev“;

66. navrhuje, aby se rozhodnutí o vlastních zdrojích a o víceletém finančním rámci již nepřijímala jednomyslně, nýbrž kvalifikovanou většinou, což by vedlo k tomu, že o veškerých rozpočtových záležitostech budou Rada a Parlament skutečně rozhodovat společně; opět požaduje, aby měl víceletý finanční rámec stejné trvání jako volební období Evropského parlamentu a evropské exekutivy a aby se finance všech agentur Unie staly nedílnou součástí rozpočtu EU;

67. zdůrazňuje, že při přijímání nařízení o VFR je třeba uplatnit řádný legislativní postup, aby bylo v souladu s rozhodovacím postupem pro prakticky všechny víceleté programy EU, včetně jejich příslušných finančních přídělů, i s rozpočtem EU; domnívá se, že postup souhlasu zbavuje Parlament rozhodovací pravomoci, kterou má při přijímání ročních rozpočtů, zatímco požadavek jednomyslnosti v Radě způsobuje, že dohoda představuje nejnižší společný jmenovatel, protože je třeba vyhnout se vetu jediného členského státu;

68. konstatuje, že seznam orgánů a institucí uvedený v článku 13 SEU se liší od seznamu uvedeného v článku 2 finančního nařízení; domnívá se, že finanční nařízení již odráží stávající praxi;

69. domnívá se, že litera SFEU se v několika případech liší od praxe a ducha Smlouvy; je toho názoru, že v souladu se zásadami demokracie a transparentnosti je třeba tuto nejednotnost odstranit;

70. připomíná, že jednotlivé orgány a instituce, jak jsou definovány v čl. 2 písm. b) finančního nařízení, plní v souladu s článkem 55 finančního nařízení své oddíly rozpočtu autonomně; zdůrazňuje, že tato autonomie obnáší rovněž významnou míru odpovědnosti, pokud jde o využívání přidělených prostředků;

71. poukazuje na to, že má-li Parlament účinně dohlížet na způsob, jakým orgány, instituce a jiné subjekty provádějí rozpočet EU, je třeba, aby všechny tyto orgány v dobré víře a účinněji spolupracovaly s Parlamentem, aby finanční prostředky využívaly naprosto transparentním způsobem a aby každý rok předložily dokument o tom, jaká opatření v návaznosti na doporučení Parlamentu k udělení absolutoria přijaly; vyjadřuje politování nad tím, že Rada se tímto postupem neřídí, a domnívá se, že tento dlouhotrvající stav je neomluvitelný a poškozuje pověst celé Unie;

72. konstatuje, že udělování absolutoria jednotlivým orgánům, institucím a jiným subjektům EU odděleně je dlouholetá praxe, která byla zavedena proto, aby se zaručila transparentnost a demokratická odpovědnost vůči daňovým poplatníkům v EU, a která představuje způsob, jak dohlížet na relevanci a transparentnost využívání finančních prostředků EU; zdůrazňuje, že tím je skutečně zaručeno právo a povinnost Parlamentu kontrolovat celý rozpočet EU; připomíná názor, který Komise vyjádřila v lednu 2014, a sice že všechny orgány a instituce jsou bez výjimky a v plném rozsahu součástí postupu navazujícího na připomínky, které Parlament formuloval při udělování absolutoria, a že by měly vždy spolupracovat na zajišťování hladkého průběhu postupu udělování absolutoria;

73. má-li Parlament přijmout k udělení absolutoria informované rozhodnutí, je třeba, aby mu ostatní orgány a instituce přímo předávaly své výroční zprávy o činnosti a aby během procesu udělování absolutoria vyčerpávajícím způsobem zodpověděly jeho dotazy;

74. domnívá se, že SFEU musí Parlamentu poskytovat právo na kontrolu celého rozpočtu EU a nikoli pouze té části, kterou spravuje Komise; důrazně proto žádá, aby hlava II šesté části SFEU (Finanční ustanovení) byla odpovídajícím způsobem aktualizována tak, aby se práva a povinnosti stanovené v této kapitole vztahovaly v souladu s finančním nařízením na všechny orgány, instituce a jiné subjekty;

75. zdůrazňuje, že všechny členské státy by měly být povinny předkládat každý rok prohlášení o využití finančních prostředků EU;

76. uznává zásadní úlohu Účetního dvora při zajišťování lepšího a inteligentnějšího čerpání prostředků z rozpočtu EU, při odhalování podvodů, korupce a protiprávního využívání finančních prostředků EU a při poskytování profesionálního názoru na to, jak lépe nakládat s prostředky EU; připomíná význam úlohy Účetního dvora coby evropského veřejného kontrolního úřadu;

77. domnívá se, že vzhledem k významné roli, kterou Evropský účetní dvůr zastává tím, že provádí audit výběru a využívání finančních prostředků EU, je absolutně nezbytné, aby orgány a instituce plně zohledňovaly jeho doporučení;

78. podotýká, že složení Účetního dvora a postup jeho jmenování jsou stanoveny v článcích 285 a 286 SFEU; domnívá se, že Parlament a Rada by měly mít rovnocenné postavení při jmenování členů Účetního dvora, aby byla zajištěna jejich demokratická legitimita, transparentnost a plná nezávislost; vyzývá Radu, aby plně akceptovala rozhodnutí, která Parlament přijme po slyšení kandidátů na členy Účetního dvora;

79. lituje, že některé postupy jmenování vedly ke konfliktům mezi Parlamentem a Radou, pokud jde o vhodné kandidáty; zdůrazňuje, že podle Smlouvy je povinností Parlamentu hodnotit kandidáty; zdůrazňuje, že tyto konflikty by mohly poškodit dobré pracovní vztahy Účetního dvora a výše uvedených orgánů a institucí a mohly by případně velmi vážně narušit věrohodnost, a tím i efektivitu Účetního dvora; je toho názoru, že Rada by měla v duchu dobré spolupráce mezi orgány a institucemi EU akceptovat rozhodnutí, která Parlament přijal na základě provedených slyšení;

80. požaduje, aby byl zaveden právní základ pro vytváření agentur Unie, které by mohly plnit specifické výkonné a prováděcí funkce, jež jim svěří Evropský parlament a Rada v souladu s řádným legislativním postupem;

81. zdůrazňuje, že podle Smluv uděluje Parlament absolutorium Komisi za plnění rozpočtu; protože všechny orgány a subjekty EU spravují své rozpočty nezávisle, měl by být Parlament výslovně zmocněn k tomu, aby uděloval absolutorium všem institucím a subjektům EU, které by měly mít povinnost plně s Parlamentem spolupracovat;

82. je přesvědčen, že současný postup ratifikace Smluv je příliš rigidní a jako takový není vhodný pro nadnárodní entitu, jakou je Evropská unie; navrhuje, aby změny Smluv vstupovaly v platnost evropským referendem, a pokud by to nebylo možné, pak po ratifikaci kvalifikovanou většinou čtyř pětin členských států a se souhlasem Evropského parlamentu;

83. požaduje, aby Evropský soudní dvůr získal plnou jurisdikci nad všemi politikami EU, pokud jde o otázky právní povahy, což by bylo vhodné v demokratickém systému založeném na zásadách právního státu a oddělení pravomocí;

Ústavodárný proces

84. zavazuje se, že bude v těchto významných institucionálních změnách hrát vůdčí úlohu, a je odhodlán včas předložit vlastní návrhy na změnu Smlouvy;

85. zastává názor, že 60. výročí Římské smlouvy by bylo vhodným okamžikem k zahájení úvah o budoucnosti Evropské unie a k dosažení dohody o vizi pro dnešní evropské občany i pro budoucí generace, přičemž tato vizi by měla směřovat ke konventu, jehož cílem bude připravit Evropskou unii na budoucí desetiletí;

o

o o

86. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské radě, Radě, Komisi, Soudnímu dvoru Evropské unie, Evropské centrální bance, Účetnímu dvoru, Výboru regionů, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a parlamentům a vládám členských států.